

Europejski Kodeks Postępowania dla Mediatorów

European Code of Conduct for Mediator

Niniejszy kodeks postępowania określa szereg zasad, do przestrzegania których poszczególni mediatorzy mogą się dobrowolnie, na swoją własną odpowiedzialność zobowiązać. Jest on przewidziany dla wszystkich rodzajów postępowania mediacyjnego w sprawach cywilnych i handlowych.

Organizacje oferujące usługi mediacyjne mogą również podjąć takie zobowiązanie poprzez zwrócenie się do mediatorów działających pod ich auspicjami z prośbą o przestrzeganie kodeksu. Organizacje mają możliwość udostępnienia informacji dotyczących środków podejmowanych na rzecz przestrzegania kodeksu przez poszczególnych mediatorów poprzez, na przykład, szkolenia, ocenę i nadzór.

Dla celów kodeksu mediacja określana jest jako każde postępowanie, w którym dwie lub więcej stron zgadzają się na wyznaczenie trzeciej strony, zwanej dalej "mediatorem", mającej pomóc stronom w samodzielnym rozwiązaniu sporu poprzez osiągnięcie porozumienia, niezależnie od tego jak ten proces może być nazwany lub powszechnie określany w poszczególnych państwach członkowskich.

Stosowanie kodeksu pozostaje bez uszczerbku dla ustawodawstwa krajowego oraz przepisów regulujących poszczególne zawody.

Organizacje oferujące usługi mediacyjne mają możliwość opracowania bardziej szczegółowych kodeksów, dostosowanych do ich szczególnego kontekstu lub rodzajów świadczonych usług mediacyjnych, jak również w odniesieniu do konkretnych dziedzin, takich jak mediacje rodzinne lub konsumenckie.

1. Kompetencje i wyznaczenie mediatorów

1.1 Kompetencje

Mediatorzy posiadają kompetencje i wiedzę w zakresie procesu mediacji. Istotne znaczenie mają odpowiednie szkolenia i stała aktualizacja uzyskanej wiedzy teoretycznej i praktycznej w dziedzinie mediacji, przy uwzględnieniu wszelkich istotnych standardów lub programów akredytacyjnych.

1.2 Wyznaczenie

Mediator przeprowadza konsultacje ze stronami celem wyboru odpowiednich terminów postępowania mediacyjnego. Przed przyjęciem nominacji mediator upewnia się, że posiada odpowiednie wykształcenie i kompetencje do jej prowadzenia oraz, na wniosek stron, ujawnia informacje dotyczące swojego wykształcenia i doświadczenia.

1.3 Reklama/promocja usług mediacyjnych

Mediatorzy mogą promować swoje usługi, jednak muszą to robić w sposób profesjonalny, uczciwy i godny.

2. NIEZALEŻNOŚĆ I BEZSTRONNOŚĆ

2.1 Niezależność i neutralność

Mediatorowi nie wolno podejmować czynności przed ujawnieniem wszelkich okoliczności, które mogą podważać jego niezależność lub powodować konflikt interesów, albo też mogą być postrzegane jako takie. Bez ujawnienia tych okoliczności nie wolno mu także kontynuować wcześniej podjętych czynności.

Obowiązek ujawniania takich informacji obowiązuje przez cały okres trwania postępowania mediacyjnego.

Okoliczności takie obejmują:

- wszelkie osobiste lub biznesowe stosunki z jedną ze stron,

- wszelkie interesy finansowe lub inne, bezpośrednio lub pośrednio związane z wynikiem mediacji, lub
- mediator, lub inny przedstawiciel jego firmy, występowali w roli innej niż mediatora na rzecz jednej ze stron.

W takich przypadkach mediator może przyjąć lub kontynuować mediację jedynie pod warunkiem, że jest pewien, że jest w stanie przeprowadzić mediację przy zachowaniu pełnej niezależności i neutralności, w celu zagwarantowania pełnej bezstronności oraz przy wyraźnej zgodzie stron.

2.2 Bezstronność

Mediator cały czas działa i stara się być postrzegany jako działający z zachowaniem bezstronności w stosunku do stron oraz stara się dbać w równej mierze o interesy wszystkich stron w procesie mediacji.

3. Porozumienie mediacyjne, procedura, ugoda mediacyjna i płatności

3.1 Procedura

Mediator upewnia się, że strony mediacji rozumieją, czym charakteryzuje się proces mediacji oraz jaka jest w nim rola mediatora i stron. W szczególności mediator upewnia się, że przed rozpoczęciem mediacji strony zrozumiały i wyraźnie zgodziły się na warunki porozumienia mediacyjnego, uwzględniając w szczególności wszelkie stosowne przepisy odnoszące się do obowiązku zachowania poufności spoczywającym na mediatorze i stronach.

Na wniosek stron porozumienie mediacyjne sporządza się na piśmie.

Mediator prowadzi postępowanie w odpowiedni sposób, biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, w tym ewentualną słabszą pozycję niektórych stron oraz zasadę państwa prawnego, wszelkie życzenia, które strony mogą wyrazić oraz potrzebę szybkiego rozstrzygnięcia sporu. Strony mogą uzgodnić z mediatorem, na podstawie zbioru zasad lub w inny sposób, sposób prowadzenia mediacji.

Mediator, jeżeli uzna to za stosowne, może wysłuchać strony osobno.

3.2 Sprawiedliwy proces

Mediator gwarantuje stronom odpowiednie możliwości udziału w postępowaniu mediacyjnym.

W stosownych przypadkach mediator informuje strony i może zakończyć postępowanie mediacyjne, jeżeli:

- zostaje osiągnięta ugoda, którą mediator uzna za niewykonalną lub bezprawną,
- w świetle okoliczności sprawy oraz kompetencji mediatora do dokonania takiej oceny, lub
- mediator uznaje, że jest mało prawdopodobne, że kontynuowanie mediacji doprowadzi do ugody.

3.3 Zakończenie postępowania mediacyjnego

Mediator podejmie wszelkie właściwe środki w celu zapewnienia, aby wszystkie porozumienia były zawierane przez strony za ich świadomą zgodą opartą na wiedzy oraz aby wszystkie strony rozumiały warunki ugody.

Strony mogą wycofać się z mediacji w każdym momencie bez podania uzasadnienia.

Mediator może, na wniosek stron oraz w granicach swoich kompetencji, udzielić stronom informacji dotyczących metod sformalizowania ugody oraz możliwości nadania ich ugodzie klauzuli wykonalności.

3.4 Płatności

W przypadkach, gdy nie zostało to wcześniej określone, mediator musi zawsze dostarczyć stronom pełnych informacji dotyczących metody wynagrodzenia, którą ma zamiar zastosować. Mediator nie zgadza się na mediację przed zaakceptowaniem przez wszystkie zainteresowane strony zasad dotyczących jego wynagrodzenia.

4. Poufność

Mediator utrzymuje w tajemnicy informacje pojawiające się w związku z procesem mediacyjnym, w tym fakt, że mediacja ma się odbyć lub że się odbyła, chyba że prawo stanowi inaczej lub ze względu na zasady porządku publicznego. Wszelkie informacje ujawnione jako poufne mediatorom przez jedną ze stron nie będą ujawniane innym stronom bez zgody strony, która ujawniła informacje, chyba że prawo stanowi inaczej.